

Učenci celodnevne osnovne šole Tineta Rožanca iz Pirniča so v dvorani doma DPO pripravili vesel zaključek šolskega leta. Zapeli, zaigrali in zaplesali so gledalcem v prepolni dvorani, medse pa povabili tudi ansambel XII. nadstropje ter športnika Danila Popivoda in Bogdana Norčiča.

PODHOĐOM LEPSHO PODOBO

Podhodji pod Celovško cesto so pričeli dobivati lepšo podobo. Tako so za podhod pri Avtomontaži barvo prispevali delavci medvoškega Colorja, dokončno podobo pa so dali učenci šole za oblikovanje.

MARLJIVI BALINARJI

Balinarski športni klub »Šiška« praznuje letos 30-letnico obstoja, v dveh klubih pa združuje kar 142 članov in članic. Pri gradnji štiristeznega balnišča so opravili nad 9 tisoč prostovoljnih delovnih ur, tako da je objekt primeren za tekmovanja in rekreacijo, uspešni pa so tudi v tekmovalnem pogledu.

DELEGATSKI ŽAROMET

SIS za letališko dejavnost

Za varnost zračnega prometa

Samoupravna interesna skupnost za letališko dejavnost je bila ustanovljena 15. 4. 1981, ko je več kot polovica TOZD Slovenije — uporabnikov sprejela Samoupravni sporazum o ustanovitvi SIS za letališko dejavnost. Pripravljalno akcijo ustanavljanja SIS za letališko dejavnost je izvajal Iniciativni odbor pri Gospodarski zbornici Slovenije. Celotna akcija ustanavljanja SIS za letališko dejavnost Slovenije je bila družbeno-politično verifikirana s strani vseh družbeno-političnih organizacij in družbeno-političnih skupnosti v republiki Sloveniji. Ustanovitev SIS je bila predvidena tudi v Družbenem dogovoru o temeljih plana SR Slovenije za obdobje 1976—1980.

Istočasno z ustanovitvijo SIS za letališko dejavnost je potekala družbena akcija podpisovanja sporazuma o temeljih plana SIS za obdobje 1981—1985. Ta akcija je potekala usklajeno z ostalimi SIS materialne proizvodnje. Akcijo je skupaj s SIS vodil Republiški zavod za plan in Republiški komite za planiranje.

Prvotni srednjeročni plan SIS dopolnjen z Aneksom je predvidel združevanje sredstev za potrebe razvoja letališke infrastrukture v višini 45,5 starih milijard.

Doslej je v republiki kateri-koli samoupravni akt SIS za letališko dejavnost podpisalo 1972 TOZD ali 74 %.

Na osnovi pripomb združenega dela, ki jih je izražalo ob podpisovanju planskih dokumentov SIS je Skupščina SIS skrbela prvotno planirani program razvoja letališke infrastrukture tako, da je izročila vse nove investicije, ohranila pa je zagotavljanje varnosti zračnega prometa na slovenskih letališčih in izdelavo idejnih študij urbanistične ureditve letališča Ljubljana, ki so povezane z bodočo izgradnjo hitre gorenske ceste, da tega ne bo potrebno ponovno napraviti kasneje. Tako skrčen program je tudi finančno zmanjšan za 54,5 % in je z njim predvideno, naj bi združeno delo zbralo v petih letih le še 19,2 stare milijarde sredstev. Vendar pa tako skrčen program predstavlja minimum za zagotovitev zračnega prometa v Sloveniji.

Program SIS za letališko dejavnost je v celoti usklajen z Družbenim dogovorom o temeljih plana republike Slovenije za obdobje 1981—1985, ki v 62. členu predvideva združevanje tudi za letališko infrastrukturo. Doslej so Družbeni dogovor podpisale vse občinske skupščine.

Doslej je bilo vloženo veliko naporov, da bi vendarle uresničili 62. člen Družbenega dogovora in da bi združeno delo samoupravne akte SIS sprejelo. Tako so bili doslej izvedeni naslednji ukrepi:

1. samoupravni akti SIS so bili javno objavljeni v Skupščinskem poročevalcu in Gospodarskem vestniku,
2. vse TOZD (direktorji) so bile pisмено informirane o programski zasnovi razvoja letališke infrastrukture in družbeni utemeljenosti za ustanovitev SIS,
3. na posameznih zborih delavcev so predstavniki SIS neposredno pojasnjevali vsebino samoupravnih aktov SIS,
4. vsi predstavniki SO, IS in družbeno-političnih organizacij so bili pisмено informirani o družbeni upravičenosti ustanovitve SIS in o programski zasnovi razvoja letališke infrastrukture s predvidenimi materialnimi obvezami združenega dela,
5. vsi samoupravni in planski dokumenti SIS in planske aktivnosti so bile usklajene z Republiškim zavodom za plan, Republiškim komitejem za družbeno planiranje, Republiškim komitejem za promet in zveze, Splošnim združenjem za promet in zveze ter koordinacijskimi komisijami pri SZDL za planske aktivnosti,

6. predstavniki SIS so obiskovali občinske skupščine in večje SOZD in neposredno pojasnili utemeljenost samoupravnega reševanja razvoja letališke infrastrukture in se dogovorili o načinih samoupravnega odločanja o samoupravnih aktih SIS.

Ker je Skupščina SIS bistveno spremenila program razvoja letališke infrastrukture in zmanjšala obseg združevanja za 54,5 %, je sklenila, da obnovi akcijo podpisovanja samoupravnih aktov SIS v vseh tistih TOZD, ki so se doslej negativno odločile ali pa se sploh še niso odločile. Akcijo ponavlja tudi zato, ker je republiška skupščina SR Slovenije 10. 3. 1982 zadolžila vse subjekte planiranja, da izvedejo ukrepe za zaključitev sprejemanja planskih dokumentov in da o ukrepih in rezultatih tudi poročajo.

Skupščina SIS je tudi sprejela sklep, da je potrebno vložiti maksimalne napore, da se združenemu delu pojasni splošni pomen letališč za razvoj celotne slovenske družbe ter da so materialne obremenitve za te namene minimalne.

Obremenitve za združeno delo znašajo 0,28 % iz čistega dohodka TOZD, ki se zmanjšajo za maso osebnih dohodkov in povečajo za amortizacijo iznad minimalne z zakonom predpisane. Pri tem je potrebno poudariti, da s takšno prispevno stopnjo ni ogrožena socialna varnost delavcev, kar se pogosto uporablja kot argument pri sprejemanju splošnih obvez saj se združuje le iz sredstev, ki ostanejo po izplačilu osebnih dohodkov delavcev.

Ob tem bi morali poudariti, da se vsi zavedamo, da je za letališko dejavnost težko izkazovati neposredne netorese, kot to lahko počnemo pri cestah, železnici, elektriki ali telefonskih povezavah, ker je pogostost uporabe bistveno manjša in bolj selektivna. Pač pa je potrebno za letališko dejavnost upoštevati intenziteto uporabe, ki se kaže v tem, da ob enkratni uporabi lahko premagamo ogromne razdalje z minimalno izgubo časa, ki jih sicer s konvencionalnimi sredstvi nikdar ne bi uspeli ali pa bi bila izguba časa takšna, da to ne bi bilo smiselno oziroma racionalno. Zato so letališča povsod po svetu obravnavana kot splošno družbeno strateški objekti, ki omogočajo deželan, da vzdržujejo najhitrejšo in kvalitetno znanstvene, kulturne, gospodarske in politične stike z vsemi deželami sveta. Letališča so okno v svet, ki omogočajo republiki Sloveniji, da vzdržuje hitre in kvalitetne kontakte znotraj države in z ostalim delom sveta. Od teh stikov ima korist celotna družba ne glede na to, kdo jih konkretno izvaja. S tega vidika so letališča trajna družbena dobrina, ki omogoča širjenje in intenziviranje gospodarskih, političnih, kulturnih in znanstvenih kontaktov Slovenije z ostalim delom sveta. Poleg tega pa ima vsako letališče tudi pomembno strateško vrednost pri obrambi države.

V letu 1981 je združeno delo Slovenije že zbralo za potrebe razvoja letališke infrastrukture 38.872.061,65 din. Zbrana sredstva je SIS za letališko dejavnost porabila v višini 17.287.036,05 din za odplačilo interkalarnih obresti za najete kredite za realizacijo programov razvoja iz preteklega srednjeročnega obdobja.

Sredstva v višini 21.585.024,09 din pa je Skupščina SIS prenesla v koriščenje v leto 1982.

S planom za leto 1982 je skupščina predvidela združevanje v višini 48.028.975,10 din. Letni plan je že napravljen na osnovi rebalansa saj je bilo prvotno planirano letno združevanje v višini 90.000.000 din. Sredstva bodo v celoti porabljena za zagotovitev varnosti zračnega prometa na slovenskih letališčih in za prve idejne urbanistične študije letališča Ljubljana.